

Előfizetési díj

Vidékre postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy óra	1 „

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő
napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:

Újszór hasábozott garmond sor 6 kr. ára
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb
és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is
nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22), Haasen
stein et Vogler
Wien
Wallfischgasse nr. 10.

Nyílttéri cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 17. szám, hová a lap szellemi részét illető
közlemények czimzendők.

Az értékesb cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A

„KELET”

politikai és közgazd. napilap

1873-dik évi folyamára.

A „KELET” előfizetési ára:

gy. évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy óra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra
előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetés pénzek, legcélszerűbben pos-
tai utalvánnyal, kiadó Stein János könyv-
kereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tiszteltepéldánnyal szolgálunk.

A „KELET” kiadóhivatala.

Kolozsvár, 1873. február 12.

(L—t.) Megint földerült az ellenzékre a
hazafisági bravur fénynapja: ismét dictiozha-
tik a csendőrség ellen.

Csak úgy omlik a frázis a zsandárságra,
a kesergő honfibu vádja, hogy „hazánk rém-
korszakában oly nevezetes szerepet vitt s an-
nyi igaz hazafit kintzött halálra.”

A szegény utfélen gyalogló s csirkefo-
gokat kísérő szuronyos férfi alig gondolja,
hogy nem épen irigylendő munkáját van a ki meg-
irigylis s a zsebmetsző zsványnyal szemben őt
szeretné akasztófára ítélni, a bilincsben sé-
táló „hazafi martyr”-nak pedig pártját fogja

s az ország pénzén órál a „rémkorszak” e
maradványa ellen, „igaz hazafi”-nak névén
mindazt, a kit „az idegen e zsoldosai” kísér-
nek a hűsre.

A circumspectus szász atyafiaknak termé-
szetesen e kérdésben is több eszük van a
szittyai magyarnál s köszönik alássan a „sza-
bad lopás és fosztogatás” idyllikus állapotait,
inkább szeretve az utcákon látni a végig sétáló
zsandárt, mint bottal ütni nyomát a hajdu segi-
tette tolvajnak— de Orbán Balázs uram itt is
folytatja természetes irtóztatását mindentől a mi
szúr és vág s édes bús ömlengéseit, hazafi
szívének érzékeny vonaglásait, megrendítő zso-
lozmákban önti ki, a nemzet ítélőszéke elé
idézvén mindazokat, a kik a zsványok üldö-
zésére 386,000 forintot hajlandók megsza-
vazni.

Számokra támaszkodó ellenadatokul épen
kapóra hivatkozik, a szegedi rablóbandák „el-
fogatásaira”, melyet a „hazai rendőrség”
hajtott végre.

A mélyen tisztelt honatya csak azt a kis
csékélységet méltóztatik elfeledni, hogy hány-
szor szavazott ő hazafisága is százezreket
meg épen a „szegedi rablóbandák elfogatásá-
ra”, melyeket a mi bámulatos „hazai” rend-
őreink olyan szépen tudtak — nem megfogni,
hanem megszöktetni. Vagy nem szokta a nagy
pipájú hazafi a szegedi bűnkrónikákat s zsa-
bad óráiban a képviselőház naplóját olvasni?

Az is keserves vádat képez a „Bécsből
kormányzott” zsandárság ellen, hogy a válas-
tásoknál a csendőrség, a törvény hatósá-
gi előjáróság felhívására, a rend
fentartására közreműködött. Ebből az okosko-
dásból (?) még egy másik consequentiát is
vonhatni. A választásoknál akárhányszor a
sorkatonaság is kénytelen volt a rend fentar-
tására közelélni, ergo: Carthaginem delendam
esse censeo. Igaz, a tisztelt honatya, legalább
a hajóhadra nézve, indítványozta is, ha nem
is az eltörlést, de legalább is az elkötyave-
tyélést. Miért ne hát egyszersmind a sorhadat,
meg a zsandárságot is, majd aztán Orbán Ba-

lázs báró ur megvédi a hazát, mint 1848-ban.

Majd miután kimutatta volna, hogy mily
töméntelen pénzbe kerül a csendőrség az ál-
lamnak: fordul egyet, rögtön eltörlését ja-
vallja s a költségeknek a törvényhatóságok
rendes költségeihez való csatolását indítványoz-
za. „a törvényhatósági rendőrség azonnali szer-
vezése céljából.” A pénzkadás így persze
nem pénzkadás lenne s azon felyül még az a
nagy bölcsesség is kisülne ez indítvány elfo-
gadásából, hogy miután most tárgyalatik az
egész 1873-ik év költségvetése, a már lefolyt
két hórl is ki kellene törülni a csendőrség
fentartására már fordított összegeket s a tör-
vényhatóságok valószínűleg arra lennének, a
nemes báró indítványából folyólag utasítandók,
hogy visszaexequalván a zsandároktól január,
febr. hónapokra nyert zsoldjukat, abból állít-
sanak e két hóra törvényhatósági rendőrséget
— utasítatván egyszersmind a tolvajok és zsi-
ványok, hogy míg a törvényhatóságok a rend-
őrség szervezésének nehézségein átesnek, addig
ne méltóztatssanak lopni és rabolni. Egészen
a nemes báró logikájának megfelelő proce-
dusa.

Kemény István báró, ki ez ügyben talpra-
esetten szólott az országházban, hatalmasan
„ki kap” a „Polgár” mai számában. A lecz-
ke factiója az, hogy Kemény István, kit a zsan-
dárság mentett meg „holmi ész-zavarodástól”
(szórl-szóra így), csak e seregének köszönheti,
hogy ma az országházban ül. Csak szép dolog
a gyöngédség és szép az igazszólás, kivált egy
oly ur részéről, a ki nem látszik igen jára-
tos ujjakkori történelmünkben, mely sok min-
dent jegyzett föl a felől, hogy a szabadság-
harczra következett időben mely állást fog-
lalt el b. Kemény István a zsandársággal szem-
ben s mily szerepet vitt az üldözöttek és szre-
ncsétlenek védelmében, segélyezésében. És
ezt a Kemény Istvánt, a „fekete könyv” tu-
lajdonosát, decretálja ez az urfi bolondnak s
vádolja hazafiatlannak.

Hiában! ez mai rapszág a divat. A zsi-
ványokat pártfogásunkba vesszük, a becsület-

ben megöszült férfiakat hazaárlóknak nyilat-
koztatjuk s igen meg vagyunk elégedve magunk-
kal. S igaz is, ez a legbiztosabb út és mód
népünk erkölcsi érzelmének nemesbítésére.

— Országgyűlés B.-Post, febr. 11. A közle-
kedésügyi budget tárgyalását maga a közlekedés-
ügyi miniszter nyitotta meg egy hosszabb be-
széddel, melyben kifejtette álláspontját mindazon te-
endőkkel szemben, melyek a közlekedésügyi terén
megoldásra várnak s constatálván azon eredménye-
ket, melyeket e téren a kormány felmutathat, nagy
vonásokban kifejté a jövő szükségleteit és ezek irán-
ti egyéni nézeteit. Utána közvetlenül Ivánka beszélt
Beszédének legnagyobb része polemia volt Paczolay
multkori felszólalása ellen. Nagy izgatottságot kel-
tett a szélsőbalon egy Madarász L.-ra czélzó meg-
jegyzése, mi ellen Helfy sietett is tiltakozni. Iván-
kát Steiger Gyula váltotta fel, ki nagy szakavatott-
sággal tárgyalta a vasutak ügyét, s főleg a vasuti
adminisztratív hézagosságát igyekezett kitüntetni.
Helfy a keleti vasut ügyét szellőztette, egy határo-
zati javaslatot nyujtván be, melyben a vasuti bizott-
ságot kívánja utasíttatni a vasut ügyének megviz-
sgálására. Az ülés végén Paczolay szólalt fel s Iván-
ka megjegyzései ellenében védte minapi felszólá-
lását.

— A Deákpart tegnapielőtti értekezletén az igazság-
ügyministerium költségvetése volt napirenden. Tar-
nóczy Gusztávnak a polgári házasság behozatalára
vonatkozó kérdésére Pauler miniszter azt válaszolta,
hogy e kérdés a miniszteriumban tanulmányozás tár-
gyát képezi. Hoffmann Pál határozati javaslatot je-
lentett be, mely szerint a 25-ös bizottság küldetnék
ki, hogy az igazságszolgáltatás ügye körül teendőkre
nézve javaslatot terjesszen elő, a főrendiház ha-
sonló bizottságával együtt tanácskozáva. E javaslat
felett hosszabb aszmeccsere fejlődött, — melyben Pan-
ler miniszter, Pulszky Ferenc és Ágost. Hodossy,
Csemeghy, Tóth Bálint, Péchy Manó gr. s végül a
miniszterelnök vettek részt, ki ez utóbbi felszólítá-
sára kijelenté, hogy a jelen ülészak alatt az adó-

„KELET” TÁRCZÁJA.

A legyőzhetetlen.

(Egy felolvasás után.)

Pétrouche N. E.

(Folytatás.)

Hiszen a vegyészek és gazdák analízálása
után tudjuk, hogy a buza protein anyagot 13%-ot
tartalmaz, míg a rozs csak 12%-ot.

Pedig a protein vagy az, mely az állati szer-
vezetben az izmok alkotására kizárólag fordít-
tatik.

Igaz, hogy a buza tápdúsabb az alkotást ille-
tőleg, de ha a vegy táblázatot átnézzük; és a buza
előállítását a rozshez viszonyítjuk, kérdés támad,
ha vajon a búzáé az előnyösebb, vagy pedig a
rozs?

100-rész buza tartalmaz: protein anyagot
13%, keményítőt 66%, zsirt 15%-ot. Ugyannyi
rozs proteint; 12%, keményítőt 65%, zsirt 15%-ot.

Árpa; proteint 10%, keményítőt 60%, zsirt
2%; Zab: proteint 12%, keményítőt 40%, zsirt
3%.

Tengeri: proteint 1%, keményítőt 68%,
zsirt 5—7%-ot.

E táblázatból megítélhetni miért hiznak tyuk-
jak az árpától, miért lovaink a zabtól, s miért
sertéseink a tengeritől? A mely zsirt mi sertése-
inkból nyerünk, az tulajdonképpen a tengeri, csak-
hogy az állat ezen vegy- műhely, hol számunkra
a zsir legolcsóbban, — mint jelen táplálkozásunk
egyik fő alkrésze — készítetik.

A rozs és buza egyenlő mértékben tartalmaz
nak zsirt, s a buza valamivel több keményítőt és egy
százalékkal több proteint tartalmaz; most lássuk a
buza igényeit röviden összevonnva.

A buza aristocrata, neki meg van azon szü-
letési joga, hogy ott, hol nincsenek kedvére erő-
sítve élet feltételek, ne éljen, ő a legjobb földet s

legalább + 17 cel. fokú átlagos hő, születésétől
haláláig, ha nem kap: azt mondja, hogy nem ter-
mek. Ezért elégedetlen. A különböző talaj, és ég-
alja számos válfajokra szakította, melyek mindegyi-
ke, hogy tovább fejlődhessék, erősen ragaszkodik
azon vidékhez, mely mint egy szülő anyja

A Triticum vulgare, a Turgidum, a Poloni-
cum, a Durum, a Spelta, a Monseccum, elsza-
kadtak a törzstől és mindannyiak, ha nem is any-
nyira anyagilag, de legalább alakilag szakban kü-
lönöznének egymástól.

A rozs, a mostohább hővel, és talajjal bíró
Európában csaknem a sarkokig terjed. Alkalmaz-
ni tudja magát a helyhez, a nélkül, hogy lényeges
változáson menne keresztül, igen szerény s nem oly
aristocraticus fehér színben kínálatja magát, mint
a buza, hanem napbarnította, plebejus arczezal,
mintha ezt mondaná; nagy dolgodért őh ember!
érzem kevés, vagyok; de bennem munkálkodva —
vedd jutalmul, hogy újja alkotlak.

A rozs szívóságát bizonyítja az is, hogy még
egyedül egyöntetű minden gabna-fajok között és
változatlan áll.

(Folyt. köv.)

A nők Romániában.

I.

□ A „polgárisodás” mindig igen szép szó ma-
rad, bármennyi esztelenséget és bünt kövessenek s
követtek is nevében el. Kelet polgárisodása azon-
ben sajátos valami. „Nyugatról kell művelődést
hoznunk,” mondák magukban a keleti népek s el-
mentek Párisba és haza vitték a culturának álfo-
nyét, látszatát. Aztán hazájokban is nyitottak for-
rásokat a civilisationnak, alkalmazást nyujtván, tanító
és szervezői minőségben mindenféle idegen nemzet-
belieknek. E forrás azonban nem volt mindig a leg-
tisztább; az idegenek legtöbbször azért határozták
el magokat arra, hogy más országban telepedjenek
le, mert otthon rosszul ment a dolguk. S ha köl-
tözött is át némi részben valódi műveltség és er-
kölciség, nem egyesülhetett a nemzeti szokások és

viszonyokkal harmonicus egésszé. A „civilisatio” Ke-
leten, a társadalom magasabb osztályaiban a divat
s az üres phrazie uralmát honosította meg, az al-
sőbb osztályokra pedig semmi hatással nem volt,
azok még most is régi nézeteik s barbarságukban
tengődnek. A culturélet e szomorú nyilatkozványa,
Kelet sláv-román népfajai közül a lengyelek és oro-
szoknál jelentkezik aránylag legkevésbé. Legma-
gasb mértékével kétségkívül a románoknál találko-
zunk. Egyfelől azért, mert a művelődés árama itt
egy durva, barbar népet borított el, mely a földhold
által évszázadokon át nyomasztó szolgaságban tar-
tatott s azokból a nemzeti szelleméletnek legkisebb
nyomást se mutathat fel; más részről minthogy a
Dunafejedelemségek csaknem kizárólag francia ci-
vilisatio befolyása alá jutottak, mely csak a külső
formákat alakította át s valódi műveltség helyett
modern — rettentően modern — szokásokat honosi-
tott meg.

E bevezető sorok után vessünk egy pillantást
a romániai nők társadalmi állása és életmódjára. Két
typust kell mindenk előtt megkülönböztetnünk, a
földmives nőt és a bojár hölgyet. Mert a középosz-
tály még csak most indult alakulásnak. Mint min-
den nép, mely csak most lépett ki a barbar álla-
potokból s fejlődni kezdő iparát és kereskedelmét
egészen idegenek által eugedi kizsákmányoltatni,
ugy a románok is tulajdonképeni polgárellemmel még
nem bírnak. És ez az országnak legnagyobb szeren-
csétlensége.

E szép ország, a Duna, Olt és Pruth által
szegélyezve, gazdag és termékeny, csak hogy lakói
nem képesek föléleszteni — és még kevésbé értékesí-
teni — az áldást, mely belsejében szendereg. A román
paraszt tavasszal és ősszel csak művel és annyit vet
be szántóföldjéből, a mennyi pusztá élelmzésére elég-
séges. Már ebből is megítélhetni, mennyire terjedhet
értelmi látköre s minő élete lehet neje és gyerme-
keinek.

A „paraszt” román nő napjai csaknem min-
dig egyformán telnek el, nevezik bár őt Auitzának
vagy Maritzának s legyen bár — természetesen a
falu fogalmai szerint — szegény vagy gazdag. Az
alacsony viskóban, hol először pillantá meg a na-

pot, minden nevelés és felügyelet nélkül nő fel. A
szűk élelmzésen kívül nem okoz szülőinek semmi
gondot és költséget, még ruházkodásával sem. A
durva vászonig egy négy öt éves falusi lánykára
nézve oly fényűzés, melyben szülői legfeljebb vasár-
és ünnepnapokon részesítik. A lány felnő, természe-
tesen minden tanítás nélkül. Mert Romániában tény-
leg nincsenek napsikolák. Papiron lehet akarmennyi,
de a papir ott se türelmetlenebb, mint másutt. Az
ország törvényhozói nem érkeznek az iskolaügygel
bajlódni, hanem e helyett éktelenül szabadelvű al-
kotmányokat csinálnak s gyakorolják magokat a
zsidóüldözés nemes mesterségében.

A román parasztlány legfeljebb vallás- tani-
tásban részesül. De ezt is a görögkeleti istentiszte-
let nehézség, érthetetlen formáiból s szülőinek babo-
nás hitéből meríti. Tíz éves korától fogva — sőt
néha még előbb is — hozzá kell szoknia, hogy any-
jának a legnehezebb munkáknál segítsen. Tizenégy-
tizenöt éves korában testileg egészen ki van fejlődve.
S gyakran találhatni e nők közt szép, csinos alako-
kat. A római típus, bár a slávokkal való összeve-
gyülés miatt nagyon elmosódott, észreveheti a finom
metszésű orron és szájon, a fényes, fekete hajzaton
s az arcvonások sajátos jellegén. Az ifjú román nő
ünnepi, himzett diszöltönyében az Ovidius korabeli
római földmives leányokat juttatja eszünkbe, s a
szemlélő szinte hajlandó felkiáltani Horáczczal: „Ne
sit tibi pudori, amare ancillam. . . .”

Ily szépen és tisztán azonban csak vasárnapo-
kon s az egyháznak különben igen nagy számú ün-
nepein néz ki a román lány. Ilyenkor a falu ifju-
sága egy szabad téren, rendszert a korcsma előtt
tánczra perdül. A zenekart barna rongyokba burkolt
czigányok képezik, közönségesen egy hegedűs és egy
czimbalmos. A román köznép tánczai nem annyira
körtánczok, mint inkább változó tarka csoportozatok
hosszu sorozatából állanak. Táncz után a legények
haza kísérik választottjaikat. A házasság itt is nem
annyira a sziv választása, mint inkább külső körü-
lmények határozzák meg. A gazdaság és birtok itt
is éles, áthágatlan korlátokat állít föl. Általában
sokkal kevesebb eszményiség van a világban, mint azt
sentimentalis hölgyek és költők hinni szokták.

tjvaslatok a Királyföld rendezése s a határörvidék polgárosítására vonatkozó s a sürgetőbb vasuti tjvaslatok volnának tárgyalandók. Az ülésszak márcziusig tart, s csak úgy terjed április végéig, ha az 1874-ki költségvetés tárgyalathatik.

Az erdélyi csendőrség ügyének tárgyalása a képviselőházban.

A pénzügyi bizottság, mint már jeleztük, ezen összeget a rendes szükségletbe kívánja felvételni, egy-szersmind elkerülhetlenül szükségesnek tartja, hogy azon törvényen kívüli állapotnak, melyben az erdélyi rendőrség ügye áll, vége vessék és azért az erdélyi rendőrségnek törvényhozás útján szabályozását nem látván többé halaszthatónak, felhivandónak véli a belügyminisztert, hogy terjesszen a ház elé javaslatot ezen kérdés végleges megoldása iránt, vagy az 1870. XL. törvénycikknek, mely szerint a rendőrség kezelése a törvényhatóságok jogköréhez tartozik, Erdélyben leendő végrehajtása által; vagy, ha ezt a viszonyok nem engedik, a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló törvény illető szakaszainak Erdélyre vonatkozólag leendő módosítása által, akár pedig az országos rendőrségi törvényjavaslat előterjesztése által kezdeményezze a kérdés mielőbbi törvényes megoldását. Addig a rendőrség költsége, mely — bármily alakban forduljon is elő — az államnak minden esetre rendes kiadását képezi, a rendes szükségletbe lenne felveendő az előirányzott 386,000.

Orbán Balázs a pénzügyi bizottság ezen javaslatával szemben maga részéről egy határozati javaslatot nyújt be, melyben kívánja, hogy utasítsa a ház a belügyminisztert, hogy a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló 1870. 42. czikk 53. és 58. §-ának szerzesen érvényt az erdélyi részekben is, s ezzel kapcsolatosan az erdélyi k. k. gendarmeriát megszüntetvén, annak 386,000 forintban felvett költségei tételesen át az erdélyi törvényhatóságok közgazgatási kiadásainak rendes költségei közé, a törvényhatósági rendőrség azonnali szervezése céljából. (Helyeslés a baloldalon.)

Nehrebeczky Sándor: T. ház! A szombati ülésben Lázár, a mai ülésben Orbán Balázs képviselő urak határozati javaslatokat terjesztettek elő, melyekben azt kérik, hogy az erdélyi csendőrség azonnal szüntettessék meg.

Mindkét szónok határozati javaslatának indoklása alkalmával egyuttal az erdélyi csendőrség ellen általános vádakat hozott fel. Ezekkel szemben legyen szabad nekem a belügyminiszter urnak álláspontját tekintetben a t. ház előtt röviden jelezni.

Az erdélyi viszonyoknak tulajdonítandó azon körülmény, hogy a közbiztonságnak, mint az állam egyik főczéljának fenntartása eddig a csendőrség által volt eszközözendő. A csendőrség Erdélyben az ottani törvényhatóságok jelentései szerint és az erdélyi közönség nyilatkozata szerint, ezen feladatainak megfelel. S ez volt egyik oka annak, hogy az erdélyi municipiumok szervezése alkalmával az erdélyi törvényhatóságok ezen változást magok sem sürgették, és ez oka annak, hogy a csendőrség Erdélyben eddig fentartatott.

A mi a jövőt illeti, t. ház a belügyminiszter urnak meggyőződése az, hogy az e tekintetbeni változás szoros összefüggésben áll a tvhatóságok domesztikai kérdésének megoldásával, szoros összefüggésben áll másodsorban is az országos közbiztonsági közegek általános szervezésével; addig pedig e változást a belügyminiszter nem szándékszik és nem képes keresztülvinni azon oknál fogva, mert éppen e rövid időszak miatt az átmeneti intézkedés e téren czélyszerűnek nem mutatkozik.

A mi azon általános vádakat illeti, mely a csendőrség ellen Lázár Ádám és Orbán képviselő urak által felhozattak, azokra vonatkozólag van szerencsém kijelenteni, hogy a czélhoz vezető eljárás e téren abban állandó, ha a t. képviselő urak konkrét esetekben előforduló panaszokat, melyeket indokolni képesek, annak helyén t. i. a végrehajtó hatalomnál hoznak elő. (Zaj balfelől.) Igen jól tudjuk, t. ház, hogy a csendőrség Erdélyben fegyelmi tekintetben nagyon is katonai előjárás alatt áll; de a közszolgálatot illetőleg a közigazgatási hatóság alatt; így ez, jelesül pedig a belügyminiszter, azon helyzetben lett volna, hogy a vádakat megvizsgálta és a kellő orvoslást megtegye. (Közbeszólás balfelől: Lehetett volna elég alkalma.)

Minthogy mindezek után a belügyminiszter hajlandó a pénzügyi bizottság javaslatát azon értelemben elfogadni, hogy a pénzügyi bizottság Erdélyben a közbiztonság rendezésére nézve a törvényhozás útján változást behozni szándékozik s e tekintetben a törvényjavaslat a belügyminiszteriumban (Közbeszólások balfelől: Tanulmányoztatik.) igen is tanulmányoztatik és készülőben van, ennél fogva én a belügyminiszter nevében szükségtelennek tartom a két határozati javaslat elfogadását, és kérem a t. házat, méltóztassék a pénzügyi bizottság javaslatát elfogadni az erdélyi csendőrségre, vagy ha időközben változás történik, a rendőrségre javaslatba hozott 386,000 forintot megszárazni. (Közbeszólások balfelől: Nem szárazzunk meg!)

Kasper Mihály a csendőrséget Erdélyországban megszüntetni annyi volna, mint a közbiztonságot kockáztatni. Nem helyeselteti tehát sem Orbán most beadott határozati javaslatát, sem pedig azt, melyet a szombati ülésben terjesztett Lázár Ádám a ház elé.

B. Kemény István a csendőrséget addig, míg katonailag van szervezve, pártolja és megszavazza az előirányzott összeget.

Bakcsi Ferenc Orbán indítványát pártolja Kiss János Lázár indítványát pártolja.

Eitel Frigyes a csendőrséget Erdélyben addig kéri fentartatni, míg a rendőrség általában szerveztetni fog.

Boér Antal helytelennek tartja azt, hogy császári rendőrség létezik Erdélyben, ez alkotmányunkkal is ellenkezik.

Móricz Pál nem helyesli a jobboldal azon eljárását, hogy egy császári csendőrség további fentartására kíván költséget megszavazni. A tárgytól eltérőleg szóló a jobboldal eljárását nem tartja helyesnek azon határozati javaslatát szemben, melyet Huszár Imre nyújtott be a nemzeti színházra vonatkozólag.

Makray László: Az igazság érdekében tartozom nézeteimet a t. ház előtt elmondani.

Nem lépek én úgy fel, hogy a csendőrségi institutit jelen alakjában védelmezem, de nem is tartozom azon képviselő urak közé, a kik mint birtokosok semmi elismeréssel nincsenek azon szolgálatokra nézve, melyeket a csendőrség azon nehéz korszakban, melyet Erdély leélt, tett. Az én felfogásom szerint most az a kérdés; hogy a csendőrségi institutit, melyet jelenleg jónak nem találók mikép lehetne az alkotmányos életbe átültetni úgy, hogy az alkotmányosság igényének is megfeleljen. Felfogásom tehát, hogy mindaddig, míg átalakítottik egész átalánosságban a csendőrségi institutit, azt óhajtanám, hogy addig is a közös hadügyminiszter kezéből vételessék ki; s tételessék a honvédelmi miniszter ressortjába. (Helyeslés) Ezen intézkedésekbe, azt hiszem, beleengedhetnek azon t. képviselő társaim is, kik a zsendári intézmény részétől semmi jót nem tapasztaltak. Én megvallom, t. ház, hogy azon communisticus elvekkel szemben, melyek Erdélyben előfordultak, a csendőrségi institutit köteleességét teljesítette, s ezen szempontból úgy fogom fel az igazságot, hogy mint ellenzéki képviselő ragadjam meg az igazságot balfelől is, jobbfelől is, mert azt hiszem, hogy minden magyar ember szívéből fogja kívánni, hogy a csendőrségi institutit magyar alkotmányos szellemben alakítsassék át. Ennél fogva indítványba hozom, hogy a csendőrségi intézmény vételessék ki a közös hadügyminiszter kezéből és tételessék át a honvédelmi miniszter ressortjába. (Helyeslés.)

Tarnóczy Gusztáv a pénzügyi bizottság javaslatát mellett szól.

Csiky Sándor nem szavaz meg egy krajczárt sem.

Zeyk Károly államtitkár a pénzügyi bizottság javaslatát mellett szól.

Schreiber Frigyes nem tartja alkotmányosságnak, hogy a csendőrség a közös hadügyminiszter keze alatt áll. Mindazonáltal a mostani csendőrséget Erdélyben addig kívánja fentartani, míg a rendőrség Erdélyben szerveztetni fog.

Deák Lajos Lázár Ádám javaslatához csatlakozik.

Paczolay János nem helyesli Móricz felszólalását és visszautasítja a jobboldal ellen felhozott vádat. A rendőrségre nézve pártolja Makray határozati javaslatát.

Huszár Imre reflectál Paczolay beszédére, ki állítja szerint nem tudta, minő határozati javaslatot adott be tulajdonképp a szombati ülésen.

Tisza Kálmán nem osztja Paczolay nézetét s felemlíti Paczolay azon állításával szemben, hogy ha a baloldal jutna kormányra, úgy olyan esetek nem fordulnának elő, a minők előfordulnak most, ugyan is a számszék nem jelenthetné a háznak azt, hogy a nemzeti színház számadásait nem vizsgálhatta meg azért, mert a belügyminiszter a számadásokat nem terjesztette a számszék elé.

Zsedényi Ede a pénzügyi bizottság javaslatát kívánja elfogadtatni.

Szlávy József miniszterelnök: T. ház! A kérdés felvilágosítására csak egy pár szót kívánok a t. ház kegyes engedelmével elmondani. Makray képviselő urnak indítványa körülbelül a gendarmeriának felosztásával (Egy hang balfelől: De nem rögtön!) — de igenis rögtön megszüntetésével — egyértelmű volna. Mihelyt a csendőrség a hadügyminiszter ressortjából kivételik és a honvédség keretébe vitétik át, azonnal megszűnt szolgálati kötelezettsége, mert a honvédek a fenálló törvény szerint hoszszabb időre szolgálatra kötelezni nem lehet. Ha tehát Makray képv. indítványa elfogadtatik, ez annyit jelent, mint a csendőrség rögtön feloszlata, mit — úgy hiszem — a t. képr. ur maga sem kíván. Magam is azon véleményben vagyok, hogy a mostani állapotban változtatni kell. Nézetem szerint gendarmeriát, csendőrséget vagy akármiféle nevet akarunk neki adni, a honvédek közé kell felvenni; de erre szükséges a honvédelmi törvényen változtatunk, hogy törvény útján kimondjuk, hogy honvédek lehessenek olyanok is, kik hoszszabb szolgálati időre

kötelezhetők. Csak mellékesen kívánom megjegyezni, hogy — mint remélem — a legközelebbi ülésszak alatt a belügyminiszter az országos rendőrség szervezése iránt fog egy tjavaslatot a ház elé terjesztetni, mely alkalommal ezen kérdés is meg lesz oldva. Addig azonban úgy hiszem, hogy a t. ház sem ezen, sem azon oldalának nem lehet szándéka, Erdélyt rögtön közbiztonsági közegek nélkül hagyni, annál kevésbé, mert az erdélyi gendarmeriának nagy része határőrizetre is alkalmaztatik, már pedig az ország határának őrzését municipalis közbiztonsági közegekre bízni mégis alig lehetne.

Nem akarom a t. ház figyelmét továbbra fásztalni, egyszerűen arra kérem, méltóztassék elfogadni a pénzügyi bizottság határozati javaslatát. (Helyeslés jobbfelől.)

A ház erre a pénzügyi bizottság javaslatát fogadta el.

Külföldi szemle.

Az angol trónbeszéd, melylyel a lord kancellár f. hó 6-kán a parlamentet a királynő nevében megnyitotta, következő:

„My Lords and Gentlemen! Szívből üdvözlöm önöket, midőn fontos köteleim teljesítésére gyűltök össze. Megelégedésemre szolgál, hogy az egész világon az idegen hatalmakkal barátságos viszonyban állunk. Önökhöz intézett utolsó beszédemben ki volt emelve, hogy lépések tétettek a rabszolgakereskedés megszüntetésére Afrika keleti partján. Én már egy követet küldöttem Santibárba oly utasításokkal, melyek nekem legalkalmasabbnak tünnek fel a cél elérésére, melyet magam elébe tűztem. Öközelebb rendeltetése helyére érkezett és érintkezésbe lépett a sultánnal.

Szövetségeseim, a német császár, a ki mint választott bíró magára vállalta, hogy itéletet mondjon az 1846-ki szerződés által oly vitássá lett vízi határvonal felett, kimondotta, hogy a Haro-csatorna azon határvonal, mely leginkább megfelel a szerződés értelmezésének és szellemének. Én a nemzetközi barátság és az ország tekintélyének legmegfelelőbbnek tartottam az itéletet azonnal végrehajtani és a San Juan sziget megszállásával felhagyni. A genfi választott bíróság itéletében az amerikai kormány által tett követeléseket részint elfogadta, részint elvetette. A dolgok rendes folyamában fel fognak szölitatni; önök, hogy azon összeg törlesztésére szükséges eszközökről gondoskodjanak, melylyel a bíróság itélete következtében Amerikának tartozunk. Elismeréssel tartozom ugyan a német császár, mint a genfi választott bíróságnak fáradozása és gondoskodásáért, melyet oly vitás kérdések békés megoldására fordítottak, melyek a nemzeti jó egyetértés fejlődését meggátolták volna, ép azon esetben, midőn azt előmozdítani kellett volna.

Egy jól értelmezett és szilárd alapu politika kivételül szerződést kötöttem a belgák királyával a büntetések kiadásá iránt. A francia kormány, a parlament szünetelése alatt megújítva intézett közleményeket kormányomhoz egy oly kereskedelmi szerződés megkötése iránt, mely hivatva volna pótolni a már lejárfőben levő 1860-ban kötött szerződést. E közlemények kicserélés e folyamában azon kettős czélt tartottam szem előtt, hogy méltányos tekintettel legyek az adott viszonyokra, másfelől pedig egy oly szerződés létrejvetelét biztosítsam, mely állandó jellemmel bírjon és mely a két ország kereskedelmi és hajózási viszonyainak kölcsönössége és egyenlősége alapjára legyen fektetve. Reményilem, rövid időn oly helyzetben leszek, hogy önökkel a végeredményt tudathatom.

Már évek óta érezték Oroszország és Anglia kormányai, hogy sokat tenne Közép-Ázsia békéjére nézve, ha a két kormány között egyetértés jöhetne létre azon vonal iránt, mely az afghanistani uralom északi határát képezi. Ennél fogva a kormány között levelezés jött létre, mely főleg e tárggyal foglalkozott. Remélem, hogy e levelezésnek úgy hangja, mint czélja méltánylásra fog találni a két nemzet közvéleménye részéről. Okmányok fognak önök elé terjesztetni egy a washingtoni szerződés következtében hozott határozatokra, mint a kereskedelmi szerződés iránt Franciaországgal folytatott alkudozásokra és az afghanistani birtokok északi határvonalára nézve.

A jövő pénzügyi év előirányzatai be fognak önöknek terjesztetni, melyek az ország adóképeségére vannak összeállítva.

Daczára, hogy az aratás némi tekintetben hiányos volt, a három királyság helyzete, tekintve a kereskedelmet és ipart, az állam bevételeinek elégséges voltát a kiadások fedezésére, a pauperismus kevesbedését, és a közbüntettek számát, — általában kielégítőnek jelezhetők. Közelebb előterjesztés fog önöknek tétetni az irlandi egyetem kérdésének megoldására. Czélja lesz ennek, birtokaim e részében előmozdítani tudományosságot és a vallási szabadság jogaira gondos tekintettel leendő szerkesztve.

Számos tárgyak feletti tanácskozás fogja önöket foglalkoztatni, melyekre különböző alakban és időben adattak be az előterjesztések. Közelebb egy legfelsőbb ítélőszék alkotása veendő igénybe önök figyelmét. Az önök elébe terjesztendő tjavaslatok kö-

zött lesznek a tulajdon átruházásának könnyítésére, a helyi megadóztatási rendszer javítására, az 1873-ki oktatási törvény módosítására, vasutak és csatornákra, végül sok más jogreformra vonatkozóak. — Tanácskozásait a mindenható Isten vezetésére és kegyelmébe ajánlom.

Magyar színeszet.

(N.—r.) Szerdán febr. 12-én Göthe „Clavigo”-ja került színpadra.

Hodoló tisztelettel ismerjük el, de sőt azt nálunk mindenki jobban tudhatja, hogy Göthe világ-szemléleme ura volt a költészetnek. Lángelméje örök napként fog ragyogni az emlékezetben. Végtelen tekintélye azonban nem zárhatja ki azt, hogy drámaírói értékét szigoron meg ne lehessen bírálni. E nagy feladat elől most gyenge erőnk érzetében természetesen kitérünk és kötelesséjünk csakis az említett műre nézve kívánnuk érvényesíteni, annnyival is inkább, mivel érdekes alkalmat nyújt a drámaíró és a dráma közt levő benső viszony vizsgálatára.

Mohón használt közhely Buffon ama mondása: „A styl — maga az ember.” Ezt a drámára alkalmazva, mondhatjuk: a dráma — maga a drámaíró, azaz, a színműben uralkodó szellem egy a színműíró szellemével. „Clavigo”-tól senki sem tagadhatja el a mélységet: Göthe mély. „Clavigo” bámulatosan finom és gyöngéd szövődék: Göthe igazán finom és gyöngéd. „Clavigo” nyelve szép: Göthe ajkáról is mélyedően folyt Németország nyelve. Igen, de „Clavigo” érlíktetése lassu, erélytelen: az „óriási philister” Göthe nem bálványozta a szabadságot.

Ime a drámaíró és a dráma közt levő viszony párhuzamos egybevetése rávezetett a jelzett műnek legnagyobb gyöngéjére, az erélytelenségre. És ez meglátszik még a legnagyobb elméken is, ha drámaírók kívánnak lenni, idegenkednek a szenvedélytől a maga teljességében, holott pedig ez par excellence tárgya a drámának.

Az ingatag, határozatlan Clavigot nagyragyog's és hírnév gyötrik; de míg ezt még önmagának is mintegy szégyenli bevallani, múltjának édes emlékü de szerény szerelmével sem mer szakítani. Jellemének kifolyása, hogy egyik végreleből a másikba esik, a nélkül, hogy valamelyikben kielégítést találja. A szigorú Beaumarchais parancsára éppen úgy meghajol, mint Carlos barátjának magas talonógatásaira. Arra persze nem is gondol, hogy megmondatlansága Máriának szívrepedést és a Mária feleinek gyógyíthatlan fájdalmat okoz. Végül pedig, midőn elszörnyűködve látja áldozatait, szívesen ereszkedik a halálós párbajba. (E párbaj egyébiránt csak poetica licentia; a tragikai bukásért szükség volt rá. A történelem Clavigoja túléli gyalázatát, sőt még hivatalainak és tekintélyének elvesztését is, a nélkül azonban, hogy egészen való volna azon kép, melyet róla Beaumarchais rajzolt, ki után Göthe „Clavigo”-ját írta, mert tárgyilagossabb adatok szerint Clavigo „szelid erkölcsű, nyílt szívű és világos elméjű ember volt.”) Kiválóbb tevékenysége a műben csak Beaumarchaisnak és Carlosnak van. Különösen szép a 4-ik felvonás, mely voltaképen egy nagy dialóg, melyben Carlos fokozatos hatása Clavigora a lélektan utólráhetlen művészetével van kifejtve. Átalában a lélektani indoklás mindvégig bemutatja velünk a nagy mestert. —

A czimszerepet Egreesy játszta, dícséretes közszültséggel, tartalmas egyéni vonásokkal. Ugyanezt még inkább mondhatjuk Mátrairól és Kovácsról is. Mindhármán zajos és többszörösen megújuló tapokat érdemeltek ki. Boér Emma is nagy gonddal tartotta meg a jól felvett fonalat a roszakat Mária ábrázolásában. Az előadás összességé volt.

Közönség nagy számmal.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, febr. 13. 1873.

— Nehai Károlina Augusztia császárné és királyné ő felségéért az udvari gyász legfelsőbb rendelet folytán 1873 febr. 13-tól kezdve 3 hónapra át viseltetik.

— Az udvari mély gyász ideje alatt, a lovagjáték nem fog megtörténni, de kilátásban marad azutánra. A próbák folynak, s az urnók nagy kedvet éreznek egy kis bőjti quadrille ellovaglására.

— A királyasszony Gizella főhercegnővel és az udvari személyzet egy részével Bécsbe utazott, hol körülbelül tíz-tizenkét napot fog időzni. Ez idő alatt a kis Mária Valéria főhercegnő udvarhölgyeivel és komornáival Gödöllőn fog maradni. Az egyházi időjárás következtében most már valószínű, hogy az udvar Budára nem fog többé a téli időny aatt átköltözködni; hanem Gödöllőn várja be a Bécsbe való végleges elutazást. Hogy ez elutazás mikor fog bekövetkezni, még nem tudják, csak annyi bizonyos, hogy a husvéti ünnepeket, melyek az idén ápril elejére esnek, már az osztrák fővárosban fogja az udvar töltöni. A királyi család minden tagja Gödöllőn a legjobb egészségnek örvend; különösen a kis Mária Valéria főhercegnő oly élénk, vidor, mint eddig aligha volt.

— **B. Kemény Zsigmond**-nak, ki a „Napló” szerkesztőségétől július elejével visszalép, az Athenaeum nyomda-társulat eddigi érdemei elismerésül, élte fogytáig évenkénti ezer forint tiszteletdíjat határozott adni. E szép elhatározás bizonyára közel ismeréssel fog találkozni.

— **Honvédtiszti lemondás.** Gyarmathy Miklós szab. állományú honvéd-nyelvtan-vezető, honvédségben viselt tiszti rangjáról s címéről önként leköszönvén, lemondása a honvédelmi miniszterium által elfogadott.

— **A m. kir.** budapesti lottó-igazgatóság közlése, miszerint a m. kir. nyeremény-közlőnek tervezetű XI. kiadására folyó hó 15-én fog megtörténni.

— **Baldácsy** báró minapi országgyűlési beszédéről azt írta a „Pester Lloyd”, hogy a kik hallgatták, azoknak fejük tetéjére kelle állni, és ezimatalpukkal gondolkozni, hogy értelmét fölfogják. Baldácsy ezért sajtópórt indított Falk Miksa szerkesztő ellen, ki egyúttal képviselő levén, pörfoghatási kérdése legközelebb a ház által fog eldöntetni. Furesa.

— **Bogyó Alajos** — ki jelenleg a debreczeni színház első tenoristája — annyira megnyerte az ottani közönség tetszését és rokonszenvét, hogy mindenkor zsúfolt ház mellett tartja föllépéseit. Mint „Faust”, „Elezár”, „Arnold”, „Hunyady László”, „Trobador” aratja a legtöbb sikert. Midőn pedig — szerződésén kívül — valamely népszínműben fellép, a magyar dalok előadásával egészen felvillanyozza a közönséget. Legközelebb „Bánkban” operában fog föllépni a czímszerepben.

— **Jámbor Pál** írói munkásságának termékeit rendező sajtó alá, s legközelebb már megjelennek a válogatott tartalomnak megfelelő díszes kiállításban. Jó szolgálatot vélni tenni olvasóinknak, midőn őket ez irányban felhívni sietünk.

— **Az államhivatalnokok** számát az országos költségvetés alább szállítása céljából egy harmaddal meg akarják szorítani, s e végből indítványozni fogják, hogy az országgyűlés bizottságát küldjön ki, mely a miniszteriumok hivatalnokainak létszámát megvizsgálja, s azután a redukálás iránt javaslatot terjeszt a ház elé.

— **Az erdélyi határszéli román népképviselő** szerinti egy kalapot küld a bécsi világkiállításra Dániel János b. gyulai kalaposmester.

— **A német császár tiszteletére** a „Pest-Bar. Lap.” szerint valamennyi osztrák-magyar ezred, mely a porosz uralkodó család tagjai után van elnevezve, a világkiállítás tartamára Bécsbe fog rendeltetni, hogy ott a német császárnak mintegy disz-örtségét képezzék.

— **A poroszországi kath. püspökök és érsekek** a képviselőházhoz is nyújtottak be egy emlékiratot az egyház-politikai törvényjavaslatok ellen.

— **Járványok.** Nagyváradon és környékén ijjesztő mérvben pusztít a himlő; Gátszécs, Terebes és K.-Helmec vidékén pedig mint a kassai „Haladás” írja, a cholera van növekedésben. Isten legyen nekünk irgalmas, ha ez elhanyagolt járványt országunkban találja a tavasz.

— **Spanyolországban** a karlisták egészen elszigetelték az országot Franciaországtól, elmesztvén minden vasúti, postai, sőt még távírdai közlekedést is. De bármint garázdálkodjanak is a határon, Moriones tk. a királyi hadakkal erősen szorítja őket mindenfelé, tönkretéve, vagy szétszórva az előtalált rablóbandákat. Így az Ollon és Santa Cruz alatt álló karlista csapat Aya mellett megveretvén 800 Remington-gegyver, 300 puská, nagymennyiségű öszserabolt felszerelvény, élelmiszer, lőpor és papírok kerültek a királyi hadak kezébe, több fogolylyal együtt.

— **A dohány monopólium** bérbe adása iránt pénzügyminisiteri körökben elterjedt hír szerint — írja a „L. C.” — a pénzügyminisiternek egy tekintélyes bécsi bankárokból álló consortium részéről igen előnyös ajánlatok tétettek. Mily választ adott a pénzügyminisiter ez ajánlatra, nem tudjuk; mi azonban reméljük, hogy az, ha általában való a hír, határozottan elutasítva lesz.

— **Lapunk** mai száma mellett küldjük szét, egyik fáradhatlan és tevékeny, jó hírből álló kereskedőnk Karvázy Gyula gazdasági, kerti-velemény és virágmagvak árjegyzékét, egyszersmind t. olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a hirdetési rovatunkban megjelent, belkőzpé-utcai csemege, bor- és sör-csarnokáról szóló hirdetését is.

— **A n. szebeni országos tébolydában** 1871-ben kezelés alatt áll 103 férfi, 68 nő, összesen 171. 1872-ben felvételtett 61 férfi, 32 nő összesen 93. A múlt években kezelt betegek száma ezek szerint: 264. Ezek közül elbocsátottak és pedig: meggyógyulva 17 férfi, 11 nő, összesen 28; javulva 18 férfi, 7 nő, összesen 25. Változatlanul 6 férfi, 2 nő, összesen 8. Meghalt 20 férfi, 10 nő, összesen 30. Az elbocsátottak száma 61 férfi 32 nő, összesen 93. E szerint 1873-ra ápolás alatt van 103 férfi, 68 nő, összesen 171 beteg.

— **Brassóban** börze üzletekre részvénytársaság alakult. Az első csoport 400 részvényből 100 forint betéttel már megalakult. Egy második alakulában van. A beiratásnál 40 forint, a többi 60 forint 20 frtos havi részletekben fizetendő. A kötelezettség egy évre szól, mikor aztán nyíltan történik a szervezkedés.

— **Moliére-jubilaum.** Ballandé, az irodalmi matinéekalapítója, a nagy költő 200 éves halála napja alkalmából Moliére jubilaumot szándékozik rendezni, mely Párisban f. é. május havában a palais des industries-ben nyolcz napon át fog megtartatni.

— **A n. szebeni** Ferencz József kórodában alkalmazásban levő díjok: J. D. a kis-földön levő szállásán e hó 7-én halva találtatott. A hivatalos vizsgálat megindított, valjon az illető természetes halállal mult-e ki, vagy pedig öngyilkos volt.

— **A tavaszt** igérő enyhe, verőfényes napokból ma reggelre viráodlag egyszerre télre ébredtünk. Az utcák tereit, s a házak fedeleit, mindenfelé vastag hó réteg borítja. A tél ugy látszik, csak most kezdődik igazán. Pudley James jóslata, minél fogva a fák februárban kivirágoznak, aligha megvalósul az idén. Denique a tél az ocean partjáról megint a continensre költözik át.

— **Leopold** bajor herceget hétfőn, 27-dik születés napján a bajor király ezredesnek nevezte ki.

— **Wagner Richárd** berlini hangversenyében a császár és császárné is jelen voltak, a közönség nagy ovációkkal fogadta a zeneköltőt, ki érzékenyülve mondott köszönetet.

— **Alfréd** angol herceg s Alária orosz nagyhercegnő eljegyzését megtörtént ténynek állítják.

— **Nemes férfin.** A férfi, kiről szólaní akarunk, Faivre Simon, a párizsi ipar-kamara palotájának főnöke. Ez ember, ki europai hírnévre tett szert, földijeitől jogosan nevezetik Franciaország első életmentőjének. Százharmincz embert szabadított meg eddigől a haláltól. A diszjelek, melyeket eddigől kapott mellé egészen elborították. — 1849-óta a becsületrend lovagja. A francia akadémia 1849-ben elismerése jelöl a Montyon díjat ítélte oda neki. A commune alatt Faivre helyét a kereskedelmi kamara épületében rendületlenül megállotha. A federalistákkal többször daczolt és mindig sikerült neki a gyújtogatokat megfenyíteni, bár ezek őt halállal fenyegették. A válságos időkben tanusított magatartása nem maradhatott jutalom nélkül. Az ipar-kamara ezen derék embernek hősi erényeit — hosszabb szónoklatokban dicsőítette.

A Szajna-departement előjárói annak jutalmát, hogy Faivre az iparkamara palotájában őrzött levéltárt megmentette — ezüst éremmel tüntette ki. Fleury Róbert történelmi festő végre az iparkamara palotájában létező falfestmények megmentésért az ünnepeit hőst ennek olajbafestett arczképével ajándékozta meg.

— **A madridi congressusban** Zorilla kijelenté, hogy a király szombatn lemondási szándokát nyilvánította és minden lebeszélési törekvés daczára ragaszkodik hozzá, végre azonban 24 órai gondolkodási időt kért. Indítvány terjesztett elő a congressus állandóvá nyilatkoztatása iránt. Hiszik, hogy a nehézségek békésen meg fognak oldatni. A „Correspondencia” jelenti: Hogy ha a király lemondásához ragaszkodik, a cortes azt egy felirathat vissza fogja utasítani, ha pedig a király elhatározása megváltoztatnát nem lenne, a cortes regensséget fogva választani. A király lemondására vonatkozó hírek azon külböbzetekre vitetnek vissza, melyek a király és a miniszterium között a tüzértisztek ügyében fölmerültek.

— **A vizlakók** érdekes párbajáról olvasunk a francia lapokból, melynél az egyik fél egy hatalmas és legalább is 150 esztendő ponty, a másik egy óriás csuka volt. A tusa Vineul folyóban folyt le, s hosszu és elkeseredett volt. A ponty egy-egy meter magas ugrásokat tett a víz fölött s minden öszcesapásnál néhány pikkelyt szakított le ellenfeléről, mely hatalmas farkcsapásokkal felelt. Végül a vén ponty fején találva kettőt-hármat csapott farkával a vizen s élettelenül hátára fordult. Mire a csuka jó étvágygyal hozzá látott ellenfele hullájához, mig Aumale egyik csöszke, ki a parttól a párbajnak szemtanója volt, lelötö a lakmározott s azt a pontylyal együtt kihalászván, ez utóbbit a hercegi tő egyik híres régi lakójára ismert, mely 7 évvel ezelőtt megmagyarázhatlan módon tűnt volt el a tóból. E ponty történetét állat; neve Gabriella. Még XV. Lajos alatt szellett Versaillesban.

— **Amerikai történet.** New-Yorkból írják, hogy a credit mobilier ügyének vizsgálása borzasztó dolgokat hoz napfényre. Már ma bizonyos, hogy ez intézet fennállása idején számos képviselőt és senatort megvesztegetett, természetesen oly módon, hogy a szigorú jogi bizonyíték lehetetlen. Egyelőre ugy látszik, hogy New-York demokrata képviselője, James Blooks lesz az áldozat, mert rá nézve kétség-telen, hogy megvesztegetettte magát: czinkostársainak száma nagyon jelentékeny. A senatus tagjai között is többen compromittáltak. Caldwell kansasi senator arról vádoltatik, hogy ellenjöltségét 22,000 dollár árán a visszalépésre bírta. A legtöbb vasuti társulat iparkodott egy bizalmas emberét senátorrá választatni s e célra többé-kevésbé jelentékeny pénz-eszközöket áldozott. Jellemző, hogy a demokratikus és republikánus párt egyaránt részese e csúfos eseményeknek.

— **Gyilkosság.** A debreczeni indóházban pár nap előtt elkövetett borzasztó gyilkosságról, következő részleteket olvasunk a „Debrecen”-ben: Burger Gyula vasuti hivatalnok s három társa ebéd után a II. osztályú váróteremben ültek egy asztal

tal mellett s beszélgettek. Egyszerre megjelen a váróterem ajtajában Eibenschütz, a következő pillanatban ott terem Burger oldala mellett; balkezevel le nyomja vállát s egy tört döf oldalába. A gyilkos mintegy 20 másodpercig forgatta meg a sebben a tört: anélkül, hogy Burger asztaltársai csak gyanyították volna is, hogy mi történik, mert a meggyilkolt egy hangot sem hallathatott. A borzasztó fájdalom végső erejével azonban egyszerre fölemelkedik Burger s a szomszéd „bormérő”-ig ment, hol összerogyott. A jelenlevők csak akkor látták a tört a gyilkos kezében s székekkel nagy nehezen lefegyverezték a gyilkost, ki még egy második gyilkosságot is elkövetett volna, ha fölemelt karját Scheitl Márton, az asztaltársak egyike föl nem tartja. Megjelenvén a rendőrség, a gyilkos így szolt hozzájuk: „Itt vagyok, vigyere be a városházához.” Kivánságának természetesen eleget tettek, mit ha elég gyorsan nem esz közöl a rendőrség, — a jelenlevők által bizonyára fölkoncoltatik. Burger Gyula még 20 percig élt aztán minden szó nélkül meghalt. A gyilkos oly örületes állapotban volt, hogy a kapitányságnál nevét sem tudta kimondani. Megmotaotztván, találtak nála 10 hüvely hosszú tört, sárgarezes tokkal; 2 csövű, szépmivű pisztolyt kemény golyóra töltve, kendőt, melyben mintegy 30 pisztolygolyó s egy csomó lőpor foglaltatott. Azonkivül volt nála ezüst óra lánczal, s pénzes erszény; benne 60 frt. A gyilkos a városház börtönében ül. Szerencsétlen áldozatát tegnap kísérték örök nyugalomra.

TANÜGY.

— **Példás állapotok.** Zamsban, Tirol egyik községében, az ultramontanok sokszoros izgatásai miatt, nem rég az iskolafelügyelést 20 zsendár segítségével lehetett csak keresztülvinni. Legközelebb ugyancze a katonai hatóság egy rendeletet küldött, melyben fenyegeti a lakosokat, hogy ellenállás esete né nagyobb erőt is fog oda küldeni a község jköltségére. Nem ilyen arkádiai állapotokról tanakodtak a napokban a fővárosban összegyűlt püspökök?

— **Két derék** német község Temesben. A „Temesvári lapok” szerint több orczifalvi lakos, kik mint tudni való németajkuak, egyesültek a czéltől, hogy egy magyar nyelvű tanítót fogadjanak, ki úgy őket, mint gyermekeiket a magyar nyelvre tanítsa. Az illetők kötelezték magukat 3 évre évenként 25 frtnyi járulékból a tanítónak egy évre 800 frtot, szabad lakást, hat öl fát és iskolai helyiséget adni, valamint az iskola felszereléséről gondoskodni. E dícséretre méltó törekvése a magyar nyelv elsajátításában már is követésre talált a brucknaiaknál, kik naszonlóképen akarnak cselekedni, mint derék orczifalvi polgártársaink.

— **Dresdában** a „Dresdner Erziehungsverein” egy népies gyermekkertet állított fel a régi Dinter-féle tanítóképezde helyiségében, a mi egyúttal, a mi nyilvános iskolákban első eset, népiskolával van egybekapcsolva.

— **Japán.** A közoktatási bizottság a szakminiszter megérkezéseig be akarja fejezni az előleges munkálatokat s már készen van az egész országra szoló általános oktatás tervével. E szerint 53.760 elemi iskola, 210 gymnasium és 256 reáliskola állítatnék fel az egész országban. Az oktatás általános, de nem kötelező lesz; a tanulók bizonyos tandíjat fizetnek s a legjelesebbek államköltségen Európába küldetnek, felsőbb kiképzetés végett. Később 8 egyetemet is szán dekoznak felállítani, azaz a birodalom mind a nyolcz tartományában egyet.

KÖZGAZDASÁG.

— **Franciaország bankja** jan. 31-én tartá évi közgyűlését. Rouland kormányzó által előterjesztett jelentésből kiemeljük, hogy a bank összes évi forgalma 15.600 millió frankot tul haladott s az 1871-iki forgalmat 5 milliárdal haladta meg. A lezármolás 13 és fél millárd szintén 5 milliárdal volt nagyobb. A banknak behajtás végett átadatott értékpapírok száma, 3.816.603 s azok 10 millió 470 millió frank értéket képviseltek. A bank s a fiókok érzékszlete 158 millió frankkal gyarapodott. Legnagyobb volt a jegyforgalom mult év november havában midőn az 2678 millió frankra rugott.

— **Az osztrák részvénytársulati törvény** alapelveit bécsi lapok következőleg ismertetik: Az engedélyezési rendszer megszűnik. A nem névre szoló részvények legalább 200 forintosak legyenek és teljesen befizetendők; de ha a társulat nem folytat bank vagy váltóüzletet s alaptőkéje 500,000 frtnál nem nagyobb, akkor 50, s illetőleg 100 frtos is lehet a részvény. A cégbejegyzésnél a kereskedelmi törvény által kikötött feltételeken kívül még megkívánatik, hogy benyújtassék a részvényaláírásról szoló részletes kimutatás; valamint arról, hogy legalább 60% be van fizetve, továbbá a netán kikötött kedvezmények s végül a törvényszerű választási eredmény is bemutatandó. A részvényesek egyetemlegesen szava- tosak minden a részvénytársulat által okozott kárért. Az igazgatóság három évig terjedhető börtönnel bünhődik, ha szándékosan hibás mérleget terjeszt a közgyűlés elé. Véttségnek tekintetik ez is, ha szándékosan érvénytelen részvények adatnak ki, vagy törvén- telen osztalék fizetetik s ha 3 hónapon át nincs fel- ügyelő bizottság.

— **A z „Első magyar általános biztosító társaság”-nál** január végével életbiztosítások 26,623. ezer 464 frt. 79 kr erejéig voltak érvényben. Ujabb életbiztosítási kötvények ezen hó folyama alatt 314, ezer 900 frt erejéig állítottak ki s ezen osztály díjbevétele 1873. év január hó 1-től 91,911 frt. 49 kr-ra és a bejelentett halálesetek összege 6400 frtra rug.

A deési takarékpénztár 1873. januárius havi üzletforgalom.
Bevételei:

Betételek 216 tétel mellett 6199 frt 23 kr. Befiz. kamatok 1255 frt 20 kr. Vissz.-fiz. váltók 55365 frt. Különbféle díjak 633 frt 30 kr. Betét könyvdíjak 8 frt 20 kr. Vissz. fiz. előleg 50 forint. Vissz. leszállított váltók 7000 frt. Államilleték 55 krajczár.

Összesen 70561 frt 68 kr.
Pénztár maradék december 31-ről 4240 frt 35 kr.

Főösszeg 70801 frt 93 kr.
Kiadás:

Betétel vissz. fizetésre 59 félnek 7353 forint 13 kr. Leszállított váltókra 59810 frt. Aiszti és szolga fizetésre 117 frt 32 kr. Betéti folyó kamatra 06 kr. Kezelési költségre 94 frt 15 kr. Előlegekre 500 frt. Vissz. leszállított váltókra 2000 frt. Vissz. leszállított kamatjára 128 frt 72 kr. Államilletékre 55 kr. Kamat és osztalékra 4 frt 32 kr.

Összesen 70068 frt 25 kr.
Pénztár maradék január 21-ről 4733 forint 63 krajczár.

Főösszeg 74801 frt 93 kr.
Deésen 1873. január 31.

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Pestben feb. 13. 10 ó. 30 p. d. e.
Érkezett feb. 13. 11 ó. 25 p. d. e.

Karolina Augusztia királyné temetése ma van; a temetésen jelen van Jozsef főherozeg nejével, Szlávy, a két ház elnöke, ez okból ma ninos országgyűlés.

A képviselőház tegnap szintén a közlekedési költségvetéssel foglalkozott.

Toth Vilmos belügyminiszter súlyos betegségéből felüdült, de egészségi okok miatt beadta lemondását s helyéül azonnal távozik, mihelyt a kormány számára alkalmas utódot talál.

A spanyol király családjával tegnap elhagyta Madridot. A kormányváltást nem kísérte zavar.

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

Nyilttér.)*

Minden betegnek erő és egészség gyógyszer és költség nélkül: Revalesciére Du Barry Londonból.

Minden betegségek gyógyítása gyógyszer és költség nélkül az izletes Revalesciére du Barry, mely gyermekeknek és felnőtteknek a gyógyszerek egy ötte nedvrszét sem teszi. Kivonat 76,000 gyógyítási esettől gyomor-, ideg-, altest-, mell-, tüdő-, nyak-, hang-, lélekzési, mirigy-, vese- és hólyag-bántalmakból, melyekből kívánatra másolatok ingyen és bérmentve küldetnek.

64,210. sz. bizonyítvány.
Nápoly, 1862. ápril. 12.
Uram! Egy szájbetegség folytán hét év óta borzasztó elsoványodott és szenvedő állapotban voltam. Nem voltam képes olvasni vagy írni; testemen minden ideg reszketett, a rossz emésztés és folytonos álmatlanság folytán örökös idegizgatásban szenvedtem, mely ide oda tűzött és nem hagyott egy percig se lékét, a mellett a legnagyobb jobban melábas voltam, sok orvos kimerítette minden tudományát a nélkül, hogy enyhítette volna szenvedéseimet. Teljesen kétségbeesve próbáltam az ön Revalesciére-jét és most, miután 3. hónapig éltem vele, hálát mondok Istennek. A Revalesciére a legnagyobb dícséretet érdemli meg, egészségemet végleg helyreállította és arra képesített, hogy helyemet a társaságban ismét elfoglalhattam. Teljes hálával és tisztelettel.
Marquise de Brehan.

65,715. sz. bizonyítvány.
Páris, 1866. ápril 11.
Uram! Leányom a ki igen szenvedő állapotban volt, sem emésztetni, sem aludni nem tudott; álmatlanság és gyengeség és időges izgatságtól egészen oda volt. Most a Revalesciére-csokoládé által egészen helyreállt, jó étvágygyal, emésztéssel bír oly jó kedvvel, melyet már rég óta nélkülözött. H. de Montlois
72,448. sz. bizonyítvány.
Cadix, 1868. június 3.
Nem mulaszthatom el, őnt azon jó határról értesíteni, melyet az ön Revalesciére-csokoládéja nóm állapotára előhozott. Ez sokévig altistfájdalmak- és folytonos álmatlanságban szenvedett. Az ön megbecsülhetlen Revalesciére-csokoládé-ja ismét helyreállította.

Moyans Vincente.
Táplálóból levén mint a hns, a Revalesciére felnőttek és gyermekeknek 50-szeres árát megtakarítja a gyógyszerekben. Bádogszeneczkben fél fontos 1.50, 1 fontos 2.50, 2 fontos 4. 50, 5 fontos 10 frt, 12 fontos 20 frt, 24 fontos 36 frt. Revalesciére-lépénykék, szelenczékben 2 frt. 50 kr. és 4 frt. 50 k. Revalesciére csokoládé por- és tábla alakban 12 csészére 1.50, 24 csészére 2.50, 48 csészére 4.50, poiban 120 csészére 10 frt, 28 csészére 20 frt, 576 csészére 36 frt. — Kaptható: Barry du Barry és társánál Bécs, Wallfischgasse 8. sz. **Köszvart: Bind erruna gyógyszerésznél.** Pesten: Török, Prágában: Fürst J. B. gyűben Eder F., Debreczenben: Mihálovics István gyógyszerésznél, Duna-Földvár: Nadha Pálnál, Károlyváros: Brilli F.-nél, Kanizsán: Lovak Károlynál, Mai ros-Vásárhely: Fogarasi Dömötörnél, Pozsonyban: Pisztori Felix-nél, Székes-Fehérvárott: Dieballa Györgynél, Vághelyben: Cong-legner Ignacnál, Varasdon: dr. Halter A.-nál, Ágrámban Irgalmasok gyógyszerésztárában, a zonkivula bécsi ház postai utalvány vagy utánvét mellett széküldi. 166—312.

* E rovat alatt közlörtekért csupa a sajtóhatóság írányában való felelősséget. Szerk.

(67) 1057. 1872. (3—3)

Pályázati hirdetmény.

Tordamegye Mező-Kapusi járásában rendszeresített következő 4. választás útján betöltendő körjegyzői állomásokra ezennel pályázat nyitattik:

1.) M.-Záh, Sály, Gerebenes 400 forint évi fizetés, 30 forint szállás, 20 forint utazási, 20 forint irodai és 120 forint szolgálati átalány.

2.) M. Págozsa és Rűcs 400 frt. évi fizetés, 20 frt. szállás, 20 frt. utazási, 20 frt. irodai és 80 frt. szolgálati átalány.

3.) M.-Kapus, Uraly, Kis-Iklánd, és Nagy-Iklánd 400 frt. évi fizetés, 20 frt. szállás, 20 frt. utazási, 10 frt. irodai és 120 frt. szolgálati átalány.

4.) M.-Pete, Soospaták, Szent-Margita, Magyar-Dellő, Oláh-Dellő, Maros-Orbó és Ujfalu évi 400 frt. fizetés, 20 frt. szállás, 20 frt. utazási, 20 frt. irodai és 120 frt. szolgálati átalány.

Pályázni kívánók felhívattak saját kezűleg irt folyamodványaikat a törvényben megszabott kellékeken kívül Tordamegye e végre kiküldött szakbizottságának a jegyzői hivatal ellátására kiegészítő bizonyítvánnyal felszerelve 1873. Március-hó 25-ig aláírt hivatalhoz beadni.

A Mező-Kapusi járás szolgabírója.
M.-Záh, 1873. Február-hó 7-én.

MOGA LÁSZLÓ.

(70) (2—3)
Volt magyar kapu
mellett szám 13.

kiadó bolt helyiség lesz,
Szent-György nap után. Értekezhetni
ugyan ott.

(73) (1—*)
Karváz Gyula

ajánlja a középütczában levő dúsan berendezett
csemege-, bor- és sör-csarnokát;
hol is mindenféle hideg ételek, borok,
Dréher-féle sörök, gyümölcsök stb.
leszállított árban,
a legpontosabban kiszolgáltatnak.

Légy jótévedő hol sorsod engedi;
Van a jó tévésben oly mi isteni,
Mely minden emberézetten felül
Ragadja a lelket, s haszonleső
Hitvány szívek nem érnek fel soha.

Garay.

Szólj, gondoldj, tégy jót: s minden szó, gondolat és tett
Tiszta tükröként fog visszamosolygani rád.

Vörösmarty.

Épen most jelent meg
Stein János, erdélyi muzeum-egyleti könyv-
árus által megszerezhető:

RÉSZVÉT-ALBUM

a kolozsvári és marosvásárhelyi
árvaházak javára.

Szerkesztették Hory Béla és Moldován Gergely.
Ára 1 frt 50 kr.

Nem ajánlhatjuk eléggé e dúsan tartalmú, teljesen szerkesztett Albumot, melynek egész jövendője egy oly szép célnak van szentelve, minden jóért s szépért buzgó, jótékonyan kifizetetlen, részvételteljes szívű hölgyeink figyelmébe.

A „Részvét-Album” hoz járultak szellemi termékeikkel veterán és ifjú íróink, kik letette a jótét oltárára szorgalma gyümölcseit, hogy ezáltal is előmozdítasson azon szent célt, melynek elérhetésére eddigelő hölgyeink annyira s oly sikerrel fáradoztak.

(72) (1—*)
HUTFLESZ KÁROLY

megvásárol mindennemű magyar- és osztrák állam-papirt, sorsjegyet, arany- és ezüst pénzemeteket s leszámítol (escomptirt) mindenféle nyereményeket és szelvényeket 3 hóval a lejáratú idő előtt s eszközöl minden bel- és külföldi helyeken történendő bár mily összegű fizetéseket.

Ajánlja legjutányosabb társasjátékait és részletjegyeit, valamint dúsan ellátott fűszer-tárat, bőrke-reskedését és gözlisztet;

Ugyisint kitűnő minőségű fagygyugyertya és szappan gyártmányait.

Hallatlan olcsó árak.

(34) (14—*)
Fársangi cikkek!

A legcsinosabb legyezők, bouquet tartók,
világszerte divatos

aczel- és talim arany-ékszerek,
a melyek csillámlásukban a legvalódibb ékszerrel vetekednek;

mindenféle álarok,

Füzértáncz (Cotillion) jelvények,

legjobb illatszerek, szappanok, hajkenőcsök, fogporok és pépek

a nagy árutárlatban

a legnagyobb választékban kiállítvák, melyek megtekintésére tisztelettel felkéri a t. cz. n. érd. közönséget

Csapó Sándor.

A „Részvét-Album” tartalma: Költemények: Békédék Aladár, Medgyes Lajos, Kemény Endre, Sáni Lajos, Hory Farkas, Hegedűs István, Indali Gyula, Murányi Sándor, Szász Béla, Deák Albert, Kócsi Károly, Erdődi Béla, Endrődi Sándor, Biró Pál, Páskuj Lajos, Bagoosy Károly, Jékely Aladár, Ábrányi Emil, Kriza János és Moldován Gergelytől.

Beszélek s vegyes dolgozatok: Ujváry Béla, György Aladár, T. Nagy Imre, Hory Béla, Harrach József, Hegedűs Sándor, Simó Géza, Sáni Lászlóné, Kövály László, P. Szathmáry Károly, Haray Victor, Léczfalvi B. László, Bakosi Ferencz, Szathmáry György, Kemény Endre, Lukácsy Aurél, Láncezy Gyula, Tollas Károly és K. Papp Miklóstól.

CARAFFA

és az eperjesi vértörvényszék.

Irta K. PAPP MIKLÓS.

2 kötet. Második bővített és javított kiadás. Nyolczadret 192 és 142 lappal.

Ára a 2 kötetnek 2 frt.

Motto: „Láblal tiportak bennünket. Könyüket
És jaj kiáltást küldöttünk az égbe,
De panaszunkat az be nem fogadta,
A rabzolgákat nem hallgatja az meg;
Mert a ki járatat hagy nyakába tenni,
Métó reá, hogy azt hurezolja is,
Míg össze nem dől a korbács alatt!”
(Petőfi)

A magyar nemzet történetének egyik legemlékezetesebb, de egyszersmind leggyászosabb korszaka rajzát veszi az olvasó e lapokban, midőn öntudatra ébredő hazánk néhány ember engesztelhetetlen gyűlölségének volt áldozatul dova, kik szétépték mindazt a mi nemzeti volt, a legkegyetlenebb dühvel hurezoltak mindenkit börtönbe, ki terveiknek útjában állott, börtönbe, melynek csak egyetlen egy kijárása volt; s az egyenesen a kúpadhoz vezette áldozatait, hol a spanyol inquisitio minden borzást találmanyan át szenvedtetve, kerültek vörpadra. Tanújátok meg neveiket, kiknek minden csepp véreik s sajgó sebeik az égbe kiáltott fel, kik mártír halált szenvedtek egyenként; hogy ne feledhessétek el azokat sem, kik itéltek felettük.

Mennyi ártatlan vér szentelte már meg Magyarország szabadság fáját, — s ki tudja mégis, az unokák megpihenhetnek-e lombja alatt?

E mű tartalma: I. kötet: Előszó a második kiadáshoz. Előszó az első kiadáshoz. Bézeczés. I. A protestánsok üldöztetése. II. Lobkovitz bukása. III. Az 1678-iki pozsonyi gyűlés, és Tököllyi fellépés. IV. Régi és új sebek. V. Budavár visszavétele. VI. Egy emberfő, melyre a kusznak VII. Caraffa Antal II. kötet: I. Az első befogatások. II. Ujhelyi Erzsébet és Szentiványi mint vádlók. III. Vallomások a kúpadon. IV. A halál ítélet. V. Zimmermann, Keczer, Rauscher és Baranyai lefejeztetése. VI. Ujabb befogatások és vértanúk. VII. 1687 május 9-ke Eperjesen. VIII. 1687-iki pozsonyi gyűlés. IX. Az örökösödés és Draskovits halála. X. Az utolsó menhely. XI. Az áruló. XII. Erdély és Teleki Mihály. XIII. Teleki Mihály halála és Tököllyi bukása. XIV. Kollonics érsek. XV. Az isten keze.

(74) (1—3)

Önkéntes árverés.

A néhai Mikó Lőrincz hagyatékához tartozó fekvőségek közül, gyámügyi jóváhagyással az örökösök által szabad kézből a legtöbbet ígérőnek a „Topler” című vendéglőben fog el fognak adatni a következők: 1) Kül-megtekinthetők Mikó Imrénél, görbületű kaszáló. 2) Ugyanott egy szántó-3) Külső-farkasutca végén; 4) Felső-Kövespadon, 5) Kajántóvölgy elején egy-egy szántó. 6) A Nádas mentén a postahid körül két szántó.
Az árverés 1873 február-hó 24-dikén délelőtt 9 órától kezdve tartatni. Az árverési feltételek addig is megtekinthetők Mikó Imrénél, görbületű kaszáló. 2) Ugyanott egy szántó-szappanutca 11 sz. alatt (Tordai-ház.)

(71) **Köszvény és csúz** (1—8)

gyógyítható — Legjobbnek tapasztalt, bizonyára egyetlen szer ezek ellen

Dr. Pattison köszvénypamutja,

mely különösen használatos csúzos arcz, mell-, nyak- és fogfájások, fej-, kéz- és térdköszvény, hát- és derék fájdalmak sat. sat. ellen. Egész csomag 70 krért, fél csomag 40 krért, Kaphatók: **ENGEL J.** gyógyszerésznél Kolozsvárt.

Tizenhat arany szer,

mely az egész világot mozgásba hozza, csupán és kizárólag tudósítónk

Rix Antalnál található

Bécs Praterutca 10 sz.

Arany-szókitó,

mely nyolcz napi használat után minden hajnak pompás arany-szőke egészint kölcsönöz. Ez égi arany-szókitó, a megelőzőbb, mit gondolni lehet, a hajra nézve egészen ártalmatlan, s ezért mindenkinek ajánlható. Egy üveg arany-szókitó 3 évre elég. Ára 1 frt. 48 kr.

Brillantine,

hajsz és száknak pompás fényt ad s növést elősegíti. 1 szelence 60 kr.

Cs. kir. kizár. kivált. Adonis-fluid

teljes jótállás mellett 8 nap alatt eltávolít minden arczkiütést, szepőt, fokaideket, foltot, himlőhelyet, pirosságot stb. A pénz visszaadatik ha nem használ. 1 kartonára csak 96 kr.

A fogat, tisztává, fehérre, simává tenni, a fogpástát, a rozszagot eltávolítani. Európában csak egyetlen szer tudja a

es. k. kizár. szab.

Gyöngyház-zománcz.

3 perc alatt a fogak biztosítás mellett vakító fehér és tiszták lesznek töle. 1 csomag perlmutter-fog-email 9 kr. A rozszag rögtön megszűnik.

DIÓOLAJ,

Rix Antalnál. E dióolaj, a zöld dióból sajtolva, rövid idő alatt, minden világos hajat megcsóttat. Egy üvegcske 25 kr. Készolaj 15 kr.

Haj-balzsam.

Egy ropant fontosnak találman, mely a hajnövekedését elősegíti megalapítja Dr. Wakersohn Londonban egy hajbalzsamot talált fel, mely megteszi, mi eddig lehetetlen volt; hatásra a haj hullás rögtön megszűnik; a hajnövekedés hihetetlen módon elősegíti és egész kopasz helyen új teljes hajat nevel, még 17 éves fiatal embernek is borzont szakálót nevel. A közönség felkértek, hogy e találmányt ne tessezze össze az oly számos piaci nyelgeségekkel. A dr. Wakersohn hajbalzsama eredeti szelencében 2 frt. és 4 frt 50 kr.

Ebenfa-hajfestő-eréme,

pillanatilag, minden előkészület nélkül minden hajra tartva fekvőre vagy barnává tesz, színet nem hagyja és 4 hónapig tart. 1 csomag elég 6 hóra, 1 frt 10 kr.

Jóságára felülmúlhatatlan,

Rix Antalnál. E dióolaj, a zöld dióból sajtolva, rövid idő alatt, minden világos hajat megcsóttat. 1 phole furbalzsam, 95 kr.

Szakálhagyma,

(328) (10—12) biztosított szer, mely 14 nap alatt egész kopasz helyen pompás szakált nevel még 17 éves embernek is. A pénz visszaadatik ha nem használ.

Rix kiváltságolt párisi pecsétvize,

minden keimből ártalom nélkül nyomtatni képes a pecsétet. 1 üveg 42 kr.

Tyukszem-vegy

e szer hatására 4 nap alatt jótállás mellett a tyukszem elenyészik, a fájdalom rögtön megszűnik 1 csomag 50 kr.

Köszvény és rheuma-papir;

alig hihető, mily csodálatos hatást tesz e kiváltságolt szer kétszeri használat után a fájdalom könnyebbül, 14 nap múlva teljes meggyógyulás következik be. E szer azért oly olcsó, hogy mindenki hozzájuthasson. 1 csomag 95 krajczár.

Fogcseppek.

a legherebb fogfájást rögtön megszünteti minden fogbajt meggyógyít. 1 üveg 60 kr.

Izzadság-patent-por.

a terhes lábizzadság elűzésére, igen hatásos s az egésznek használ. 1 csomag 55 kr.

Ángol bőrfenyőmáz.

minden lábbeli s fűzőmással befecskendezve új lakcipőhöz hasonlít, a bőr általa megpuhul, s kétszer oly tartós lesz. 1 üveg 25 krajczár.

Porcellán-cement,

ragaszt láthatatlanul s úgy, hogy újra használható üveg és taktéka stb. is 1 üveg 30 kr.

Fennebbi 16 szer csak és kizárólag Rix Antalnál kapható (Bécs, prater utca 10 sz.) s e kitűnő cikkeket saját meggyőződésünk folytán nem ajánlhatjuk eléggé mindenkinek.